

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Delft
t.a.v. Cluster Ruimte, Afdeling Advies
Postbus 78
2600 ME DELFT

Bezoekadres

Dedemsvaartweg 1
2545 AP Den Haag
T: 088 886 8000
F: 088 886 8001

Correspondentieadres

VRH
Postbus 52155
2505 CD Den Haag

Datum 22 november 2012
Onze referentie VRH 2012/8759/SL
Uw referentie -
Uw e-mail van 24 oktober 2012
Onderwerp Advies Externe Veiligheid
bestemmingsplan Noordwest 1
(Hof van Delft)
Bijlage(n) -

Telefoon 088 - 886 9264
E-mail adviseringev@vrh.nl
Team Veilig Inrichten & Bouwen
Afdeling Risico's en Publieke Veiligheid
Directie Centrale taken

Afd. <i>Adv. Ruimte</i>	Kopie
Gemeente Delft	
20 NOV 2012	
Doc./bijlage	<i>1257755</i>
Productnr.	

Geacht College,

Op 24 oktober 2012 heeft u de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) verzocht advies uit te brengen in het kader van externe veiligheid over het voorontwerp bestemmingsplan Noordwest 1 (Hof van Delft), te Delft. Naar aanleiding daarvan heeft de veiligheidsregio het bestemmingsplan geanalyseerd. Op basis daarvan kan ik u het volgende berichten.

Dit advies geeft een korte beschrijving van het plangebied, de aanwezige risicobronnen op het gebied van externe veiligheid, het beleidskader, een beschrijving van de mogelijke scenario's en de geadviseerde maatregelen ter verbetering van de veiligheid in het plangebied.

Plangebied

Het plangebied bestaat uit de wijk Hof van Delft met de buurten Agnetapark, Ministersbuurt Oost, Olofsbuurt en Westerkwartier. Aan de noordzijde loopt de bestemmingsplangrens tot het bedrijventerrein DSM Gist B.V. en de Meeslaan, aan de oostzijde tot aan de spoorring, aan de zuidzijde is de Westlandseweg de grens en aan de westzijde de lijn Krakeelpolderweg / Westplantsoen / Ruys de Beerenbrouckstraat / Provinciale weg.

Het plangebied bestaat voornamelijk uit woonbestemmingen. Daarnaast liggen er in het plangebied een aantal maatschappelijke- (scholen), gemengde- (kantoren, brandweerkazerne, politiebureau, winkels) en bedrijfsbestemmingen.

Het plan is conserverend van aard. In het gebied zijn op drie plaatsen veranderingen te verwachten in de vorm van bestemmingswijzigingen. Deze zijn echter nog niet zover onderzocht dat deze in dit bestemmingsplan juridisch worden geregeld.

Inrichtingen waarop het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van toepassing is worden in dit bestemmingsplan uitgesloten.

Risicobronnen

1. Transportroute gevaarlijke stoffen

Vanwege de aanwezigheid van de *transportroute gevaarlijke stoffen rijksweg A13* is de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' uit 2012 van toepassing op dit bestemmingsplan.

De *rijksweg A13* ligt op ongeveer 1400 meter ten oosten van het plangebied. Over deze route worden brandbare vloeistoffen, brandbare gassen, giftige vloeistoffen en giftige gassen vervoerd.¹ De rijksweg A13 heeft daarmee een invloedsgebied van respectievelijk 45 meter (brandbare vloeistoffen), 325 meter (brandbare gassen) en meer dan 4000 meter (giftige vloeistoffen en giftige gassen).² Het gehele plangebied ligt in het invloedsgebied van de rijksweg A13 voor wat betreft het transport van giftige vloeistoffen en giftige gassen. De rijksweg A13 heeft volgens de circulaire een veiligheidszone (plaatsgebonden risicocontour met een kans van 10^{-6} per jaar (PR 10^{-6})) van 17 meter vanaf het hart van de rijksweg en vormt zodoende geen belemmering voor het plangebied. Gezien de afstand van het plangebied ten opzichte van de rijksweg A13 en het conserverende karakter van het voorliggende bestemmingsplan is het groepsrisico niet beschouwd.

Uit de paragraaf externe veiligheid van het bestemmingsplan blijkt dat over de *spoorlijn door Delft* nauwelijks transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Vanuit het zuiden (Rotterdam) vindt wel bevoorrading plaats van gevaarlijke stoffen aan DSM. De hoeveelheid en soort vervoerde stoffen draagt echter niet bij aan het externe veiligheidsrisico. De plaatsgebonden risicocontour van de spoorlijn ligt op het spoor. In dit advies wordt deze risicobron daarom verder buiten beschouwing gelaten.

2. DSM Gist B.V.

Op dit bestemmingsplan is het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en daarmee ook het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van toepassing vanwege de aanwezigheid van het bedrijf *DSM Gist B.V.* wat direct ten noorden aan het plangebied grenst. Dit bedrijf is een biotechnologisch productiebedrijf dat antibiotica, anti-schimmelmiddelen en aroma's voor de voedingsmiddelen-industrie en diverse andere (bij)producten vervaardigt. Volgens de rapportage van SAVE 'Groepsrisico ruimtelijke ontwikkelingen rondom DSM Gist B.V.' van 4 april 2011' ligt de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van deze inrichting buiten de terreingrens aan de zuidzijde, maar nog buiten dit plangebied.

Het invloedsgebied, als gevolg van een grote brand in een opslagloods, van deze inrichting bedraagt volgens de rapportage van SAVE 1500 meter. Voor het bestemmingsplan Noordwest 1 betekent dit dat nagenoeg het volledige plangebied binnen het invloedsgebied ligt van deze inrichting. De hoogte van het groepsrisico ligt in de huidige situatie boven de oriëntatiewaarde, op 1,18 maal de oriëntatiewaarde. Aangezien er geen ontwikkelingen mogelijk zijn binnen dit plangebied zal het groepsrisico ook niet toenemen.

Beleidskader

In regionaal verband is bestuurlijk afgesproken dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen er naar gestreefd wordt om de oriëntatiewaarde van het groepsrisico niet te overschrijden.³ In dit geval is er een overschrijding in zowel de bestaande als toekomstige situatie (1,18 maal de oriëntatiewaarde). Binnen dit bestemmingsplan kunnen geen maatregelen aan de risicobron worden genomen.

Scenariobeschrijving

De transportroute gevaarlijke stoffen rijksweg A13 en DSM Gist B.V. hebben verschillende ongevalsscenario's (vrijkomen giftige stoffen uit een tankwagen op de A13 of een grote brand bij DSM Gist B.V. waar giftige stoffen vrijkomen). De effecten van deze scenario's zijn echter wel vergelijkbaar met elkaar. Het gaat hierbij om het vrijkomen van giftige stoffen die effecten kunnen hebben op het volledige plangebied.

¹ Bron: geoweb d.d. 7 november 2012.

² Handleiding Risicoanalyse Transport (concept), Ministerie van Infrastructuur en Milieu – Rijkswaterstaat, 1 november 2011, pagina 16 en e-mail 'Kader externe veiligheid weg (versie januari 2011) en HART', 22 februari 2012 van Manon Kruiskamp (Rijkswaterstaat).

³ "Samen Werken aan Externe Veiligheid", d.d. 16 november 2006

Geadviseerde maatregelen

De adviezen hebben niet alleen betrekking op het ergst denkbare scenario. Ongeacht het type incident (een tankwagen op de rijksweg A13 waar giftige stoffen vrijkomen of een grote brand bij DSM Gist B.V. waar giftige stoffen vrijkomen) hebben ze een positief effect op de zelfredzaamheid, de bestrijdbaarheid en beheersbaarheid.

Aangezien met het voorliggende bestemmingsplan geen maatregelen aan de risicobronnen kunnen worden getroffen, zijn onderstaande maatregelen gericht op de beheersing en vermindering van de effecten van een incident.

Effectreducerende maatregelen

Afschakelbare ventilatie heeft een positieve invloed op het beperken van de schadelijke effecten van de vrijgekomen stoffen binnen de objecten in het plangebied. De incidenten variëren van een 'gewone' brand tot een incident op de rijksweg A13 waarbij giftige stoffen vrijkomen of een grote brand bij DSM Gist B.V. waarbij schadelijke (giftige) verbrandingsproducten vrij komen.

- A. Om de gevolgen bij het vrijkomen van giftige stoffen te beperken, wordt geadviseerd om bij verbouw en nieuwbouw van objecten een technische voorziening te plaatsen, zodat de ventilatie met een eenvoudige handeling kan worden uitgeschakeld. Dit mag ook een handmatige handeling zijn. Het is daarbij van belang dat ook ramen en ventilatieopeningen kunnen worden gesloten. Dit geldt voor alle objecten, bestemd voor het verblijf van personen, binnen het gehele plangebied.

Binnen de invloedsgebieden van de transportroute gevaarlijke stoffen rijksweg A13 en DSM Gist B.V. zijn verschillende objecten aanwezig waarin personeelsleden/bezoekers verblijven zoals scholen winkels en kantoren.

- B. Geadviseerd wordt dat het aanwezige personeel en/of de BHV-organisatie, van objecten binnen het invloedsgebied van de rijksweg A13 en DSM Gist B.V., zich voorbereid op eventuele calamiteiten (met gevaarlijke stoffen) die buiten de objecten kunnen plaatsvinden, maar effecten binnen de objecten kunnen hebben. Hierbij is het van belang dat zij ook weten hoe daarbij te handelen. Bijvoorbeeld om de bezoekers/gebruikers te assisteren om zichzelf in veiligheid te brengen. Hierbij is het ook belangrijk dat dit wordt geborgd en structureel wordt geoefend. Bijvoorbeeld door middel van een plan ten behoeve van noodsituaties.

Maatregelen ter bevordering van de zelfredzaamheid

Om ervoor te zorgen dat mensen goed voorbereid zijn en weten hoe ze moeten reageren bij een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op de rijksweg A13 of een grote brand bij DSM Gist B.V., is het van belang dat zij hier vooraf over worden geïnformeerd. Op dit moment is er op regionaal niveau een (risicocommunicatie)campagne ontwikkeld, waarin o.a. deze aspecten worden behandeld. Mogelijk dat de gemeente Delft voor dit plangebied gebruik kan maken van de hulpmiddelen die onder andere in deze campagne zijn ontwikkeld.

- C. Geadviseerd wordt om bewoners, personeel en vaste bezoekers van objecten binnen het gehele plangebied te informeren over de verschillende risico's en gevaren van de transportroute gevaarlijke stoffen en DSM Gist B.V. Tevens dient men geïnformeerd te worden over de wijze van alarmeren en de wenselijke manier van reageren tijdens incidenten (risicocommunicatie). Dergelijke informatie dient op gezette tijden herhaald te worden, zodat het onderwerp onder de aandacht blijft.

Maatregelen ten behoeve van de hulpverlening

Voor wat betreft de bereikbaarheid van hulpdiensten en bestrijdbaarheid⁴ van incidenten is het van belang dat de toegankelijkheid, opstelplaatsen en bluswatervoorzieningen voor dit plangebied voldoende zijn. Op dit moment is dit voldoende.

- D. Geadviseerd wordt zodra er (bestemming)wijzigingen in het plangebied plaatsvinden contact op te nemen met de heer W. van Eldijk (088 - 886 9387) van de afdeling Risicobeheersing Delft-Rijswijk van de Veiligheidsregio Haaglanden. Met de heer Van Eldijk kan de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen binnen het plangebied worden besproken zodat op dat moment concrete maatregelen geadviseerd kunnen worden.

⁴ Door de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR) is voor de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en de bluswatervoorzieningen de 'Handleiding Bluswatervoorziening en bereikbaarheid' ontwikkeld.

Tabel 1: Effecten van de geadviseerde maatregelen op de risico's per scenario.

		Scenario's		
		Dagelijkse incidenten	Transport gevaarlijke stoffen	DSM Gist. B.V.
		Zoals brand, wateroverlast, etc.	Ergst denkbaar: 'vrijkomen van giftige stoffen tankwagens rijksweg A13'	Ergst denkbaar: 'vrijkomen van giftige stoffen bij brand'
Geadviseerde maatregelen	Effectreducerende maatregelen			
	A. Afschakelbare ventilatie	+	++	++
	B. Personeel is voorbereid op calamiteiten buiten object	+	++	++
	Maatregelen t.b.v. zelfredzaamheid			
	C. Risicocommunicatie	+	++	++
	Maatregelen t.b.v. de hulpverlening			
	D. Bereikbaarheid en bluswatervoorziening	++	++	++

Legenda:

++ = zeer positief effect op verlaging risico ; + = positief effect op verlaging risico ; 0 = geen effect op risico

Tot slot

De genoemde maatregelen worden in het kader van externe veiligheid (art. 13 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen en paragraaf 4.3 van de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen) en art. 10 van de Wet veiligheidsregio's geadviseerd. Deze maatregelen kunnen ook een positief effect hebben op de (brand)veiligheid. Ook is het belangrijk dat in de eventuele verdere uitwerking van het plangebied, zoals vervangende nieuwbouw, ook specifiek wordt gekeken naar de brandveiligheid. Hiervoor kunnen extra maatregelen benodigd zijn.

Het invloedsgebied van de risicobronnen is groter dan dit plangebied. Het totaal aantal te verwachten slachtoffers (en daarmee de benodigde hulpbehoefte) is zeer groot bij het ergst denkbare scenario, in dit geval het vrijkomen van giftige stoffen uit een tankwagen op de rijksweg A13 of het vrijkomen van giftige stoffen bij een grote brand bij DSM Gist B.V.. De beschikbare hulpverleningscapaciteit is waarschijnlijk onvoldoende groot om direct aan de benodigde hulpvraag te voldoen. Assistentie vanuit andere regio's is hierbij noodzakelijk.

Ik verwacht u hiermee voldoende van advies te hebben voorzien om maatregelen te kunnen treffen en de zelfredzaamheid en mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval te beschouwen.

Niet alle geadviseerde maatregelen kunnen worden opgenomen in dit bestemmingsplan, maar zijn bedoeld voor andere afdelingen binnen de gemeente. Deze maatregelen kunnen mogelijk binnen andere ruimtelijke plannen of door andere disciplines van de gemeente worden geborgd. Voorbeelden hiervoor zijn een bouwplan en/of afdeling communicatie. Ik ga ervan uit dat de behandelaar van dit advies ervoor zorg draagt dat alle te treffen maatregelen bij de juiste afdeling van de gemeente Delft bekend worden gemaakt.

Als er vragen zijn naar aanleiding van bovenstaande, dan kunt u contact opnemen met de heer S.J.T. Lepelaar (088-8869264) of de heer M.T.M. van Velzen (088 - 886 9263).

Hoogachtend,

Ing. M(artin) Evers MCDm
Plv. regionaal brandweer commandant